

Za poduk in kratek čas.

(Smešna in žalostna). Kako kratke pameti so še tu in tam nekteri ljudje, naj pové sledeča prigodba, ki je skoz in skoz resnična. Pri N. C. blizo Celja je tamošnji učnik otroke popraševal, kako to in uno orodje domá imenujejo in za kaj da je to pa uno, postavimo: vile, matika, grablje, plug, sekira itd., kakor se po pametnem novem učilu otroci v ljudskih šolah sedanji čas izprašujejo. Učenci, ki tega dosedaj še niso vajeni bili, mislijo, da to se pravi prazno slamo mlatiti. Kakor hitro toraj pridejo domú, povejo svojim starišem, kaj da so se v šoli učili. Stariši, ki nikoli šole od znotraj vidili niso in od učenja nobenega zapopadka nimajo, tudi mislijo, da, če se taka v šoli godí, se učnik le samo igra in norčuje z otroci! Nočejo toraj od tistihmal nekteri svojih otrok nič več v šolo pošiljati in učniku, kateri še ni dolgo v ti županiji, žugajo, ga kam drugam spraviti in ga tožiti! — Oj pamet, kje si!

(Zarotena močirnost). Vem, da bode našim bravcem všeč, ako jim pravlico domačih krajev povem, katero sem iz ust neke Slovenke na Kozjaku *) čul. — Svoje dni sta šla dva dijaka, ki sta se na maštvo učila, o šolskih praznikih v Bogá ime prosit, ker sta bila revnega stanú, in sta se le s tem preživiti mogla, česar sta si tako pri dobrih ljudeh izprosila. Prideta tudi na Brezno (tako se imenuje en kraj na Kozjaku blizo Vitanje). Tukej pa je bilo vse močirno in kmetóm je poleti vse senó pognjilo, ko so ga hotli na travniku sušiti. Ko toraj tudi tu poprosita za malo milošine, jim kmet tako odgovorí: „Ako nam pomagata, da ne bo več močarne pri nas, vama damo najlepše pšenice dovolj!“ Bila je še namreč tedaj, kakor je še sedaj v nekterih krajih, prazna in babja vera, da dijaki, ki se na maštvo učijo, čarati (coprati) znajo. Dijaka, ki sta že v več krajih kaj takega mogla storiti, obljubita storiti tudi tu. Vzameta tudi vsak svojo knigo iz žepa ter jameta čire čare delati čez močarino. Prebivavci te okolice pa so pozabili si izgovoriti studenec, da bi vode domá za hišne potrebe imeli, in toraj je vsa voda pobegnila iz hribca, zarotena od dijakov. Dijaka sedaj dobila svoj zaslužek, in se dalje podasta. Čez nekaj dni še le vaščanom v glavo pade, kako neumni so bili, da si niso vode izgovorili. Morali so sedaj deleč v dolino po njo hoditi in še dandanašnji hodijo. — Nekaj let potem pa je privrelo izpod hribca iz skalnatega pečovja 72 kervavih studencov blizo pri Vitanjskih fužinah. Sedaj pa še kaki 3 ali 4 izvirajo in se v berzni Vitanjski potok šumljaje izlivajo, pa niso nič več — kervavi!! To veljá abotam za uzrok, da ni vode v Breznu.

Da vsa ta prigodba je prazna pravlica, — ni mi treba še posebej omeniti. Janko Vijanski.

Novičar iz raznih krajev.

Povedali smo zadnjikrat, da kmetijska razstava, ki je imela letos v Parizu biti, je preklicana. To je zelo važna novica — pravi dunajski časnik „Allg. L. u. F. Z.“ — za razstavo dunajsko zato, ker angleškega kmetijskega orodja in mašin, katerih je že pred za dunajsko razstavo obilo napovedanih bilo, bode sedaj še več prišlo, še več pa francozkih; vse to ali saj več del tega, kar so Francozi pripravili za domačo razstavo, ki je imela mesca rožnika v Parizu biti in ktera je sedaj iz nenade preklicana, bi utegnili na Dunaj na ogled priti. Priložnost bo po tem takem kaj lepa, viditi obilo kmetijskega orodja in kmetijskih mašin, s katerimi drugod z velikim pridom zemljo obdelujejo ali ki so še le na novo iznajdene, — in toliko mikavniša bo pot na Dunaj ukaželj-

nim kmetovavcem. — Političnih novic se je bralo te dni celó malo. Zedinjenje Moldave in Valahije še zmiraj stoji v prvi versti. V višji zbornici angleškega državnega zbora se je na vprašanje oglašil o tej zadevi minister Clarendon in pomenljive besede izustil rekši, „da tudi njega je Moniteurjeva novica zelo osupnila, ker so si poročniki vseh v poslednjem pariškem zboru zbranih vlad besedo dali, da pred zborom divana in pred zaslišanjem ljudstva v omenjenih knežijah nobena vlada ne sme ničesa početi, kar bi utegnili mnenje moldavskega in vlaškega naroda tako ali tako obrniti; čudno je tedaj, da je pred tem časom francozka vlada besedo povzela. Angleška vlada hoče mož beseda biti in molčati, dokler čas ne pride govoriti“. Kakošen kruh bo iz te moke, še nobeden ne vé; nov razpor bo berž ko ne. — Ta odgovor in pričkanje državnega poslanca Disraeli-ta in pa ministra Palmerston-a ste dosihmal najvažnije reči angleškega državnega zbora bile. Disraeli je vprašal ministra: „Ali je res, da ste sklenile francozka in avstrijska vlada med seboj skrivno pogodbo, po kateri hoče biti francozka vlada avstrijski porok za njene dežele na Laškem?“ Palmerston je drugikrat natanjčnejše odgovoril, „da se je h koncu leta 1854 taka zaveza imela skleniti, ko se je mislilo, da se bo avstrijska vlada djansko vdeležila turško-rusovske vojske in se je bala v tem kakošne prekucije na Laškem. Ker pa se Avstrija ni vdeležila vojske, se pogodba ta ni podpisala“. — Zavolj Neuenburga se bo mesca sušca začel zbor v Parizu. — Nek prederzen človek je 11. dan t. m. v Parizu napadel cesarico francozko. Berž so ga zgrabili, pa nobenega orožja niso pri njem našli. Pri izpraševanju je rekel, da je hotel cesarico le objeti. — Še zmiraj se govori, da car rusovski pride v Nico k svoji materi in da se bo tam snidel z Napoleonom. — Po najnovejšem številu je v vseh ljudskih šolah našega cesarstva 43.000 učnikov, med kterimi je blizo 20.000 učnic (večidel nun). — V vas Abo na Ogerskem, ki šteje komaj 2000 duš, gré 28 iztisov mnogoverstnih časnikov, namreč 15 ogerskih, 11 nemških in 2 francozka. To so pač pridni bravci! — V Krasni na Erdeljskem je umerl ovčar; pred smertjo pokliče župana k sebi in mu izroči 1000 gold., ki si jih je skor v samih krajcarjih in groših prihranil dolgi čas svojega življenja; 500 gold. je verli pastir daroval za napravo šole. — V 15 letih, od 1840 do 1854, je na Rusovskem se rodilo blizo 40 milijonov ljudi, umerlo pa 30 mil. Sedanje število Rusov znaša 60 milijonov brez 7 mil. Poljcov in Finov. — Že se je oglašilo več prerokov, ki prerokujejo letos tako dobro vinsko letino kakor 1811, 1822, 1825 in 1826, ker tudi takrat se je mesca januarja (prosenca) veliko bliskalo.

Noč.

Solnce rumeno
Goro zeleno
Zadnjič poljubilo je.
V krilo tamine
Hribi, doline
Tiho zavili so se.

Veter pihlaja
Jezero maje,
Rahlo ob bregu šeptá;
V jezeru čeda
Zvezdic se gleda,
V daljni globini migljá.

Tam na iztoku
Pa na oboku
Mesec prikaže glavó;
Bolj se užiga,
Vedno bolj miga
Zvezdic prijazno zlató.

Nočna tamina
Slika opomina
Srečnih in žalostnih dní!
Zvezdam blišečim
Ali berlečim
Dnevi enaci ste vi!

Jezero krasno,
Temno al jasno,
Si mi podoba sercá:
V tebi odmeva
Vsacega dneva
Se mi svitloba al tma!

S. Jenko.

*) „Kozjak“ je gora blizo Vitanje in je del Poharskih gošav. Pis.